

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα 6 / 10 / 2010

Προς:

- Υπουργό Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας,
Κ. Μιχάλη Χρυσοχοΐδη
- Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
Κ. Δημήτρη Ρέππα

Θέμα: **Εγκατάσταση συστημάτων παρακολούθησης εισροών-εκροών στα πρατήρια καυσίμων και αξιοποίησή τους υπέρ των καταναλωτών.**

Με Κοινή Υπουργική Απόφαση, που ήδη προωθείται προς υπογραφή και δημοσίευση, ορίζονται οι προδιαγραφές των συστημάτων παρακολούθησης εισροών/εκροών στα πρατήρια καυσίμων, με στόχο την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου. Ωστόσο, γεννώνται σοβαρά ερωτήματα αναφορικά με το αν θα αξιοποιηθούν τα νέα ηλεκτρονικά συστήματα υπέρ των καταναλωτών, ώστε να μετρώνται αξιόπιστα οι ποσότητες υγρών καυσίμων που παραδίδονται, αλλά και για το ενδεχόμενο να δημιουργηθούν από την εγκατάσταση των συστημάτων νέες στρεβλώσεις στη λειτουργία της αγοράς, οι οποίες θα προκαλέσουν πρόσθετες επιβαρύνσεις των ήδη υψηλών τιμών (σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η τιμή της αμόλυβδης βενζίνης στην Ελλάδα είναι η δεύτερη υψηλότερη στην Ευρωπαϊκή Ένωση).

Αναφορικά με το παραπάνω ερώτημα, αξίζει να υπογραμμισθούν τα εξής:

- Την τελευταία 20ετία, για την αξιόπιστη μέτρηση των ποσοτήτων καυσίμων που παραδίδονται σε πρατηριούχους και, συνακόλουθα, τον ορθό υπολογισμό των αποδιδόμενων φόρων (Τελωνειακός Κώδικας, άρθρο 73, παρ. 3), έχει καθιερωθεί η αναγωγή των πωλούμενων ποσοτήτων, με ειδικά συστήματα, στη θερμοκρασία των 15°C. Κατά τον ίδιο τρόπο μετρώνται οι πωλούμενες ποσότητες και στο προηγούμενο στάδιο, δηλαδή κατά την πώλησή τους από το διυλιστήριο σε εταιρείες χονδρικής εμπορίας.
- Μέχρι σήμερα, όμως, με βάση την Αγορανομική Νομοθεσία, κατά την πώληση καυσίμων στους τελικούς καταναλωτές από τα πρατήρια δεν εφαρμόζεται (ούτε και υπήρχε ως τώρα σχετική τεχνική δυνατότητα) η αναγωγή στη θερμοκρασία των 15°C. Οι πωλήσεις γίνονται στην εκάστοτε θερμοκρασία καυσίμου, που ιδιαίτερα τους θερμούς μήνες του έτους, όπου συγκεντρώνονται εποχικά και οι μεγαλύτερες πωλήσεις καυσίμων, μπορεί να αποκλίνουν σημαντικά από τη θερμοκρασία των 15°C. Λόγω των διαστολών που προκαλεί η υψηλή θερμοκρασία, αυτό έχει ως αποτέλεσμα να

παραδίδονται στους καταναλωτές σημαντικά μικρότερες ποσότητες καυσίμων από αυτές που θα ελάμβαναν με αναγωγή στους 15°C. Ως εκ τούτου, οι πρατηριούχοι εξασφαλίζουν ένα σημαντικό πρόσθετο κέρδος από τις «ελλειμματικές» παραδόσεις καυσίμων στους καταναλωτές.

Με την εγκατάσταση των συστημάτων παρακολούθησης εισροών/εκροών, όπως προκύπτει από τις προδιαγραφές τους, οι οποίες περιγράφονται αναλυτικά στην ΚΥΑ, παρέχεται για πρώτη φορά η δυνατότητα μέτρησης των πωλούμενων ποσοτήτων καυσίμων στους καταναλωτές, ακριβώς με τον ίδιο τρόπο που αυτά πωλούνται στους βενζινοπώλες, ώστε να εξαλειφθεί οριστικά το φαινόμενο των «ελλειμματικών» παραδόσεων καυσίμων και να προκύψει οικονομικό όφελος για το καταναλωτικό κοινό.

Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, στην εν λόγω ΚΥΑ, σημειώνονται τα ακόλουθα:

- «Προς ελαχιστοποίηση των σφαλμάτων λόγω θερμοκρασιακών διαφορών του καυσίμου μεταξύ των διαφόρων υποσυστημάτων (δεξαμενές, αντλίες), οι τιμές μέτρησης σε όλα τα υποσυστήματα ανάγονται και σε θερμοκρασία 15°C. Ο τρόπος αναγωγής του όγκου στους 15°C, πρέπει να είναι ενιαίος και να γίνεται μέσω της χρήσης πινάκων αναγωγής ταυτόσημων με αυτούς των διυλιστηρίων (API/ASTM 54B).
- (...) Η κεντρική υπολογιστική μονάδα διαχείρισης παρέχει τις εξής λειτουργίες: α) Υπολογίζει τον όγκο καυσίμου και του νερού ξεχωριστά εντός της δεξαμενής από τα δεδομένα στάθμης στην τρέχουσα θερμοκρασία. β) Ανάγει τον όγκο καυσίμου σε θερμοκρασία 15°C με βάση τους πίνακες API/ASTM 54B. γ) Παρακολουθεί και καταγράφει τις εκροές καυσίμου, σε μεμονωμένη και αθροιστική βάση, ανά ακροσωλήνιο και είδος καυσίμου στην τρέχουσα θερμοκρασία, καθώς και σε θερμοκρασία 15°C, διατηρώντας τα στοιχεία αυτά σε μνήμη, κατά τρόπο μη προσπελάσιμο και μη αλλοιώσιμο από τον χρήστη. δ) Υπολογίζει μετά το πέρας κάθε πραγματοποιούμενης εκροής από το σύνολο των ακροσωληνίων κάθε δεξαμενής (σε «χρόνο ηρεμίας») το τρέχον ισοζύγιο καυσίμου ανά δεξαμενή και παρουσιάζει/καταγράφει τυχόν αποκλίσεις στην τρέχουσα θερμοκρασία καθώς και σε θερμοκρασία 15°C».

Εκ των προδιαγραφών του συστήματος σαφώς προκύπτει, λοιπόν, ότι θα έχει την τεχνική δυνατότητα καταγραφής των πωλούμενων ποσοτήτων με αναγωγή στη θερμοκρασία των 15°C. Όμως, αφήνεται ασαφές αν, βάσει αυτής της καταγραφής, το σύστημα θα διορθώνει κατά την πώληση των καυσίμων τις ποσότητες με αναγωγή στους 15°C. Η επικρατέστερη ερμηνεία είναι ότι τέτοια διόρθωση δεν προβλέπεται και οι καταναλωτές θα εξακολουθήσουν να παραλαμβάνουν τα καύσιμα στην τυχαία κάθε φορά θερμοκρασία τους, υφιστάμενοι σοβαρές απώλειες λόγω των διαστολών. Άλλωστε, δεν έχει ληφθεί πρόνοια σχετικής προσαρμογής της Αγορανομικής Νομοθεσίας, ώστε να ορισθεί ότι οι παραδόσεις καυσίμων στους καταναλωτές θα γίνονται με αναγωγή στη θερμοκρασία των 15°C.

Πέραν αυτού του ζητήματος, που χρήζει διευκρινίσεων και, πιθανόν, νέων θεσμικών παρεμβάσεων από το αρμόδιο υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, η εγκατάσταση των συστημάτων γεννά εύλογες ανησυχίες για

την ενδεχόμενη δημιουργία νέων στρεβλώσεων στην αγορά καυσίμων, με δυσμενή τελικά αποτελέσματα για τους καταναλωτές.

Ένα επιπλέον ζήτημα είναι η εγκατάσταση των συστημάτων στα περίπου 8.000 πρατήρια που λειτουργούν σήμερα στην επικράτεια και θα έχει σημαντικό οικονομικό κόστος. Υπολογίζεται ότι μόνο για την εγκατάσταση (χωρίς δηλαδή να υπολογίζεται το κόστος συντήρησης) οι πρατηριούχοι θα επιβαρυνθούν τουλάχιστον με 15.000-20.000 ευρώ, αν πρόκειται για μικρά πρατήρια και με πολύ υψηλότερο κόστος, εάν πρόκειται για μεγαλύτερα. Αυτό το κόστος, ενώ αρχικά είχε δημιουργηθεί η προσδοκία ότι θα καλυπτόταν, τουλάχιστον σε μεγάλο μέρος του, με χρηματοδοτήσεις από το ΕΣΠΑ, τελικά δεν θα καταστεί δυνατό να καλυφθεί με τον τρόπο αυτό και θα επιβαρύνει τους βενζινοπώλες, σε μια ιδιαίτερα δύσκολη περίοδο, λόγω της οικονομικής κρίσης.

Εκφράζονται φόβοι, ότι η μεγάλη επιβάρυνση των πρατηρίων από το κόστος εγκατάστασης των συστημάτων θα οδηγήσει τελικά σε εξασθένηση του υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά και υψηλότερες τιμές, καθώς η οικονομική αδυναμία πολλών πρατηριούχων θα τους υποχρεώσει να εγκαταστήσουν τα συστήματα με χρηματοδότηση από εταιρείες εμπορίας, με τη σύναψη πολυετών συμβάσεων αποκλειστικής συνεργασίας, οι οποίες, όπως έχει διαπιστωθεί από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, δημιουργούν σοβαρές στρεβλώσεις στη λειτουργία της αγοράς. Η ελληνική αγορά καυσίμων είναι η μοναδική στην Ευρώπη με συντριπτική παρουσία (σε ποσοστό άνω του 90%) πρατηρίων αποκλειστικά συμβεβλημένων με εταιρείες εμπορίας και ελάχιστη συμμετοχή ανεξάρτητων εμπόρων.

Ενόψει των παραπάνω, ερωτάσθε:

1. Θα συνεχίσουν οι καταναλωτές να αγοράζουν καύσιμα χωρίς αναγωγή στη θερμοκρασία των 15°C και μετά την εγκατάσταση των συστημάτων παρακολούθησης εισροών/εκροών στα πρατήρια, παρότι αυτά δίνουν την τεχνική δυνατότητα ορθής μέτρησης των πωλούμενων ποσοτήτων;
2. Προτίθεσθε να λάβετε όλα τα αναγκαία θεσμικά μέτρα, με αλλαγή της Αγορανομικής Νομοθεσίας και κατάλληλη προσαρμογή της ΚΥΑ, ώστε σε όλη την αλυσίδα της εμπορίας καυσίμων να μετρώνται οι πωλούμενες ποσότητες με ενιαίο τρόπο (με αναγωγή στη θερμοκρασία των 15°C) και να ωφεληθούν οι καταναλωτές από την εγκατάσταση των συστημάτων παρακολούθησης εισροών/εκροών;
3. Ποιο είναι το υπολογιζόμενο από τις αρμόδιες υπηρεσίες συνολικό κόστος εγκατάστασης των συστημάτων σε όλα τα πρατήρια καυσίμων της επικράτειας;
4. Εξετάζετε το ενδεχόμενο εναλλακτικών τρόπων χρηματοδότησης του κόστους με συνδρομή του Δημοσίου, μετά τον αποκλεισμό της παροχής επιδοτήσεων από το ΕΣΠΑ, ώστε να αποφευχθεί η χρηματοδότηση από τις εταιρείες εμπορίας, με αποκλειστικές συμβάσεις που θα περιορίσουν ακόμη περισσότερο τον ανταγωνισμό εις βάρος του καταναλωτή (π.χ. χορήγηση χαμηλότοκων τραπεζικών δανείων με εγγύηση από το ΕΤΕΑΝ);

Ο ερωτών Βουλευτής

Αθανάσιος Οικονόμου